

OBSAH

Úvod k prvnímu dílu (V. Čapek)	5
Obsah	7

Úvod: Základní oblasti bádání didaktiky dějepisu jako vědy (V. Čapek)	9

Hlava I. Místo a úloha historie v komunistické výchově současného člověka a didaktika dějepisu (J. Pátek, V. Čapek)	11
Literatura. Úkoly ke studiu. Náměty pro seminární práce (V. Čapek)	16

Hlava II. Vzdělávání učitele dějepisu jako součást didaktiky dějepisu	18
Úvod: Hlavní úkoly v bádání v oblasti výchovy a vzdělávání učitele dějepisu (V. Čapek)	18
Kapitola 1. Nástin vývoje vzdělávání učitelů dějepisu	20
Kapitola 2. Současné úkoly bádání ve vzdělávání učitelů dějepisu v ČSSR (V. Čapek)	23
Článek 1. Současný stav bádání v oblasti obsahu celoživotního vzdělávání učitelů dějepisu	24
Článek 2. Profesionalizace vzdělání učitelů dějepisu v obsahu historických studijních disciplín a didaktiky dějepisu	26
Článek 3. Teoretická, metodologická a praktická vybavenost učitele dějepisu	34
Článek 4. Profil absolventa dějepisného studia na vysokých školách učitelského směru	38
Článek 5. Didaktika dějepisu jako studijní disciplína na vysokých školách	40
Literatura. Úkoly ke studiu. Náměty pro seminární práce	40

Hlava III. Vztah didaktiky dějepisu k historickým a pedagogickým disciplínám. Pomocné vědy pro didaktiku dějepisu	43
Úvod: Didaktika dějepisu jako hraniční vědní obor (V. Čapek)	43
Kapitola 1. Význam obecné a speciální didaktiky v systému pedagogické teorie a praxe (A. M. Dostál)	45
Článek 1. K teoretickým východiskům obecné a speciální didaktiky	45

Článek 2. Konstituování obecné didaktiky a didaktik oborových na principech marxisticko-leninské filozofie a vědy	52
Článek 3. Předmět a struktura současné marxistické obecné didaktiky a její vztah k didaktice dějepisu (V. Čapek)	59
Kapitola 2. Teorie a metodologie historické vědy a didaktika dějepisu (K. Kasal)	65
Článek 1. Vztah předmětu historie, didaktiky dějepisu a ostatních společenských věd	65
Článek 2. Metodologie historické vědy a didaktika dějepisu (K. Kasal, V. Čapek)	77
Článek 3. Teoretický a metodologický příspěvek historické geografie a kartografie k didaktice dějepisu (Z. Jindra, J. Janovský)	91
Kapitola 3. Pomocné vědy pro didaktiku dějepisu (V. Čapek)	100
Literatura. Úkoly ke studiu. Náměty pro seminární práce (V. Čapek)	104

Hlava IV. Teorie a metodologie didaktiky dějepisu jako vědního oboru 108

Úvod: Pojetí didaktiky dějepisu jako didaktický problém (V. Čapek, J. Janovský)	108
Kapitola 1. Konstituování marxistické didaktiky dějepisu jako vědního oboru (V. Čapek)	111
Článek 1. Cesta k marxistické didaktice dějepisu po druhé světové válce	122
Článek 2. Pojetí, předmět a struktura současné didaktiky dějepisu jako vědního oboru	122
Kapitola 2. Didaktika dějepisu v kapitalistických zemích (V. Čapek)	131
Článek 1. Struktura didaktiky dějepisu v kapitalistických zemích	131
Článek 2. Některá teoretická východiska k pojetí dějepisu ve škole ve vyspělých kapitalistických zemích	133
Kapitola 3. Metody a techniky bádání didaktiky dějepisu (V. Čapek)	142
Článek 1. Druhy metod a pramenů v didaktice dějepisu. Výzkumný projekt	142
Článek 2. Metody a techniky získávání informací z didaktických pramenů (bod 1. S. Rys)	154
Článek 3. Metody zpracování informací z výzkumu v didaktice dějepisu	175
Literatura. Úkoly ke studiu. Náměty pro seminární práce (V. Čapek)	191

Přílohy (V. Čapek):

1. Vývoj vzdělávání učitelů dějepisu v českých zemích	196
2. Obsah didaktiky dějepisu jako učebního předmětu na vysokých školách	221
3. Pozorovací arch vyučovací hodiny dějepisu	224
4. Konstrukce zavřených položek v testu	228
5. Stručný komplexní příklad postupu při konstrukci testu pro výzkum	235
6. Metoda rozhovoru použitá ve výzkumu	238
7. Kombinovaný dotazník užitý při výzkumu na vysokých školách	245
8. Závěrečná výzkumná studie s ukázkou kvantitativní a kvalitativní analýzy a interpretace výsledků (V. Čapek, V. Vlčková)	248